

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Vojna za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-3878

No. 221. — ŠTEV 221.

NEW YORK, SATURDAY, SEPTEMBER 21, 1935. — SOBOTA, 21. SEPTEMBRA 1935.

VOLUME XLIII. — LETNIK XLIII.

VOJNA V ABESINIJU UTEGNE VSAK HIP IZBRUHNITI

ITALIJANSKO ČASOPISJE OČITA ANGLEŽEM, DA Z VSO VNEMO ŠČUVAJO NA VOJNO Z ITALIJO

Delegati v Ženevi čakajo na Mussolinijev odgovor. Mussolini bo predloge zavrnil. — Nevarnost spopada med angleškim in italijanskim brodom. — Haile Selassie nadzoruje svojo vojsko.

RIM, Italija, 20. septembra. — Vojna med Italijo in Abesinijo in z vsako drugo državo, ki je Italiji na poti, se mora pričeti danes ali jutri. Vsa znamenja kažejo, da je že odbila enajsta ura. Da bo Mussolini zavrnil predloge Liginega odbora, je gotova stvar, ker je njegov delegat baron Pompeo Aloisi naznanil, da Mussolini predlogov nikakor ne more sprejeti, ker ne tvorijo niti podlage za nadaljna pogajanja. Il duce, ki je zaposlen z vojnimi pripravi, molči po svoji zadnji izjavi, da so Ligin predlogi samo šala.

Preostane samo še povelje, da prične italijanska vojska korakati v Abesinijo.

Italijansko časopisje prav nič ne prikriva, da je Italija duševno in telesno pripravljena spoprijeti se z Anglijo, ki je razpostavila svoje bojne ladje po Sredozemskem morju tja do vhoda v Sueški kanal.

Obrežni kraji se pripravljajo na zračni napad. Prebivalstvo se vežba v obrambi proti napadom iz zraka. Vojaštvo prevažajo ladje v nepretrgani vrsti ne samo v Eritrejo in Somalijsko, temveč tudi v Libijo, ki meji na Egipt.

Casopisje pripravlja narodovo mišljenje. Urednik Mussolinijevega lista "Giornale d'Italia" Virginio Gayda pravi v nekem članku, da angleško časopisje ščuva na vojno z Italijo in da ima nastop Anglije namen Italijo ponižati.

Razširjene so govorice, da so angleški diplomatski zastopniki svetovali angleškim podanikom, da čim prej zapuste Italijo.

Italijansko ljudstvo je skoro z versko vnemo navdušeno za vojno ter čaka na Mussolinijevo povelje za mobilizacijo 10,000,000 fašističnih mož, žena in otrok.

Ta klic bo po mnenju mnogih prišel v 24 urah in ob času, ko bo izdano povelje, da italijanska vojska prične korakati v Abesinijo.

LONDON, Anglija, 20. septembra. — Tuji vojaški opazovalci so mnenja, da more najmanjši dogodek povzročiti, da eksplodira sod smodnika v Sredozemskem morju. Boje se, da se more dogoditi kaj takega, kot razstrelba ameriške bojne ladje "Maine", kar je dalo povod za špansko-ameriško vojno.

Dve največji in najmodernejši mornariški sili na svetu si stojita nasproti v Sredozemskem morju.

ADDIS ABAB, Abesinija, 20. septembra. — Cesar Haile Selassie je nadzoroval svoje fevdalne poglavarje in vojake, ki mu bodo služili v slučaju vojne.

Po natančnem proučevanju predlogov Liginega odbora petorice je prišel z nadziranjem vojaštva. Pregledoval je čudno zbirko starega orožja, pušk in mečev ter je mesto njih poglavarjem in vojakom izročil moderne puške in celo italijanske puške in karabinke.

Na Ligin predloge sicer cesar še ni uradno odgovoril, toda prevladuje splošen utis, da so nekateri predlogi sprejemljivi. Iz poluradnih krogov se je izvedelo, da vsebujejo predlogi, ki so še vedno tajni, tudi nasvet, da Anglija odstopi Abesiniji obrežje Somalijske s pristaniščem v zameno za abesinske koncesije Italiji. Tak predlog smatra Abesinija za podlago za pogajanja.

Predsednik imenoval premogovno komisijo

MOONEYEVA BORBA ZA SVOBODO

Mooney dokazuje, da se je nahajal ob času atentata poldrugo miljo stran. — Prizadevanja njegovih zagovornikov.

SAN FRANCISCO, Cal., 19. septembra. — Tom Mooney, ki se bori za svojo svobodo, skuša na podlagi fotografij dokazati, da zanj ni bilo mogoče, da bi bil v bližini bombnega napada na parado leta 1916.

V sodnijski dvorani je več fotografij, na katerih se nahaja tudi Mooney. S fotografijami hoče dokazati, da je bil od kraja atentata tedaj oddaljen nad eno miljo.

Njegov zagovornik Frank P. Walsh je naprosil Mooneya, da pove imena oseb na fotografiji, ki je bila napravljena s strehe Eilers poslopja tekom parade. V ospredju je Mooney, ki sloni čez rob strehe. V daljavi pa je videti uro.

Mooney je s prstom pokazal na svojo ženo in nato rekel: "Tukaj vidite, da ura kaže 1.58 popoldne."

(Bomba je eksplodirala ob 2.06 na Market St., eno miljo in četrto od Eilers poslopja.)

SAN FRANCISCO, Cal., 20. septembra. — John F. Finerty iz Washingtona, zagovornik Toma Mooneya, je pred najvišjim sodiščem zatrjeval, da je bila leta 1916 na parado vržena bomba s strehe neke hiše, ki je bila nad eno miljo oddaljena od hiše, na čije strehi je bil Mooney ob času, ko je bil izvršen atentat in je deset ljudi bilo usmrtenih.

Finerty podpira svojo trditev s fotografijo, ki kaže Toma Mooneya na strehi poslopja, ki je oddaljeno nad eno miljo od Stewart in Market Sts., kjer je bila tedaj vržena bomba.

Finerty je vprašal Mooneya, ali je bil v bližini, ko je izvedel o bombi, ki je prišel nek policist s poveljem,

"Bila sva na strehi Eilers poslopja in sva gledala parado," je odgovorila žena. "Prvič sva izvedela o bombi, ko je prišel nek policist s poveljem,

Na tisoče vojakov je korakalo pred cesarjem in vsi so mu prisegli zvestobe in pripravljenost boriti se proti Italijanom do smrti.

LONDON, Anglija 20. septembra. — V London je prišla vest, da je podtajnik v zunanjem ministrstvu Fulvio Suvich sporočil francoskemu poslaniku grofu Charles de Chambrun, da je Italija pripravljena umakniti svojo vojsko z egiptovske meje v Libiji in odpoklicati svoje submarine iz Sredozemskega morja. To ponudbo pa je stavil Suvich pod pogojem, da Liga Italiji ne naloži vojaške kazni in ne take kazni, ki bi ogrožala življenje italijanskega naroda.

POLICIJA IŠČE POHOTNEŽA

Napadel je mlad zakonski par. — Mlado ženo je prisilil, da se je slekla. — Nato jo je slekel.

CHICAGO, Ill., 20. sept. — Vsa policija išče podivjanega pohotneža, ki je neko mlado ženo, ki se je poročila šele pred tremi meseci, prisilil, da se je slekla, nakar jo je pretepel z bičem, na čegar koncu so bili privezani svinčniki ter ji slednjič še storil silo.

Zadnje tedne je to že tretji napad te vrste in vsa okolica živi v smrtnem strahu. Policija je dobila povelje nanj streljati, kadarkoli ga ugleda.

Najbrže slaboumni mladenič je prišel dopoldne v stanovanje Orlanda Jamesa. Jamesu in njegovi ženi je zapretel z revolverjem, je moža privezal na stol ter mu je z robcem zamašil usta.

Nato je potegnil mlado ženo Heleno v sosedno sobo, odprl radio kar mogoče glasno, prisilil ženo, da se je slekla, nato jo je pretepel z bičem, predno je na njej storil silo. Po zločinu je ostal v stanovanju še eno uro, je poslušal radio, jedel pečivo in se je vidno veselil strahu mlade para. Nato je ženi vzel dijamantni prstan in ključ od stanovanja, je rekel, da bo zopet prišel, nakar je odšel.

Policijski kapitan Malone pravi, da je bil 17. avgusta v isti hiši izvršen isti zločin nad neko drugo ženo. 31. avgusta je skušal mladenič napasti v sosednji hiši neko služkinjo, toda se je zbal in pobegnil, ko je zazvonil hišni zvonec. Star je okoli 23 let in črne polti.

da izpraznimo streho. Vprašali smo ga, kakaj in odgovoril je: "Bombe mečeje s strehe v dolenjem delu mesta."

"Obramba bo dokazala," je rekel Finerty, "da je bila bomba, ki je ubila 10 ljudi, vržena s strehe na Stewart in Market Streets."

TAJNIK HULL O VERSAILLSKI POGODBI

Državni tajnik Hull opozarja na versailski mir. Pogodba je danes ravno tako obvezna kot ob času podpisa.

WASHINGTON, D. C., 20. septembra. — Državni tajnik Cordell Hull je v svoji poslanici v okvirju "World Peaceways" (mirovna pota sveta) programa po radio izjavil, da je versailška pogodba za Združene države smernica za ohranitev mira.

"Veseli me, da imam to priložnost," je rekel Hull, "da morem zopet poudariti naše globoko zanimanje za vzdržanje miru v vseh delih sveta in potrditi naše upanje, da morajo biti mednarodni spori poravnani mirnim potom in tudi morajo biti poravnani, kakor to določa pariški mir, ki je danes ravno tako obvezen kot tadj, ko je bil sprejet."

Naša vlada bo še nadalje odločno kot podlage držala načela, ki so izražena v onem miru in ponavlja svoje upanje, da se bodo tudi druge vlade pustile voditi po svojih obveznostih, ki so jih sprejele s podpisom pogodbe.

V njihovem interesu delujejo Združene države za obdržanje miru po celem svetu in naša vlada z največjo pažnjo zasleduje sedanji spor ter bo z vsemi svojimi močmi na vsak praktičen način podpirala mir."

PONAREJALEC NA VARNEM

Detektivi so našli za 60 tisoč dolarjev ponarejenega denarja. — Zadanja leta je bilo mnogo ponarejenega denarja na vzhodu.

UNION CITY, N. J., 20. septembra. — Detektivi so izvalili v svoje mreže "kralja ponarejevalcev denarja", ko so prijeli 42 let starega lekarnarja Williama Watta-a, kateremu so bili tri tedne na sledu in ki je bil v zvezi s "kraljem pobeglih kaznjencev" grofom Lustigom.

Detektivi ne dvomijo nad tem, da so prijeli z Wattson najspretnejšega sleparja v državi in da je aretacija največjega pomena v zadnjih 10 letih.

Detektivi so bili preoblečeni kot raznašalci mleka ter so vdrl v Wattsovo delavnico na Palisade Ave., Union City. — Watts je bil prej lekarnar v Nebraski, zadnja leta pa se je pečal s ponarejevanjem denarja, katerega je znal napraviti

NJENA NALOGA JE STABILIZIRATI PREMOGOVNO INDUSTRIJO

HYDE PARK, N. Y., 20. septembra. — Predsednik Roosevelt je danes imenoval posebno komisijo, čije naloge bo urediti razmere v premogovni industriji. V komisiji so sledeči: George E. Acret iz Californije, Chas. S. Hosford iz Pennsylvanije, Walter H. Maloney iz Missouri, C. E. Smith iz West Virginije in Perry Tetlow iz Columbus, O.

Komisija bo uvaževala zahteve premogovnih baronov in premogarjev ter skušala med obema strankama skleniti kompromis.

Delovanje komisije bo povsem nepristransko ter bo odgovorna za svoje delo edinole predsedniku.

Pozneje je sprejel predsednik časniške poročevalce ter jim rekel, da ni že dva dni z nikomur v Washingtonu razpravljaj o evropskem položaju.

V kratkem se bo podal na pacifično obal in sicer v spremstvu notranjega tajnika Ickesa in Harryja L. Hopkinsa, načelnika PWA.

V posvetovanjih med premogovnimi baroni in premogarji se je pojavila danes nova kriza. Zastopniki premogarjev si je izza 13. februarja prizadevajo dobiti temelj za novo pogodbo.

Vlada je že petkrat posegla vmes ter preprečila stavko. Sedanje premirje poteče v nedeljo popolnoči.

Če bo tedaj ne bo dosežen sporazum ali če premirje ne bo podaljšano, bodo premogarji v ponedeljek zastrajkali. Po Guffeyev postavi premogarjem ni prepovedano stavkati.

CAPONOVA TOLPA ZOPET NA DELU

CHICAGO, Ill., 20. septembra. — Joseph G. Cerney, predsednik občinskega sveta v mestu Cicero, je rekel danes, da je Al Caponova banda zopet na delu. Alov brat Ralph Capone, ki je bil pred letom dni izpuščen iz zapora, je zopet otvoril svojo staro igralnico.

VOJNI VETRANI ZA NEVTRALNOST

NEW ORLEANS, 20. sept. — Konvencija veteranov tujih vojn je danes soglasno sprejela resolucijo, v kateri zahteva veterani strogo ameriško nevtralnost. Svetovna vojna je označena v resoluciji kot "popolno izjalovljenje".

tako izborno, da ga skoro ni bilo mogoče ločiti od pravega.

Ponarejeni denar je izročal svojemu tovarišu "grofu" Lustigu, ki je pred nekaj tedni pobegnil iz ječe in ki je s ponarejenim denarjem preplaval New York in njegovo bližnjo okolico.

HAUPTMANN LETO DNI V JEČI

Wilentz pravi, da ni govora o dosmrtni ječi. Poteklo je ravno leto, odkar je bil aretiran v Bronxu.

TRENTON, N. J., 20. sept. — Glavni zagovornik zaradi odvedbe in umora Lindberghovega sina na smrt obsojenega Bruno Richarda Hauptmanna C. Lloyd Fisher je odločno zanimal, da bi bila Hauptmannu stavljena ponudba, da bo njegova smrtna obsodba premenjena v dosmrtno ječo, ako bi izdal svoje pomočnike pri zločinu.

Kakor Fisher je tudi generalni pravdnik David T. Wilentz, ki je zastopal obtožnico proti Hauptmannu, zanimal, da bi bila uradno ali pa neuradno stavljena Hauptmannu kaka stavka ponudba.

"Nikdo ni niti uradno, niti neuradno prišel k meni v tej zadevi," je rekel Wilentz.

"Court of Errors and Appeals", ki ima odločiti glede Hauptmannovega priziva proti smrtni obsodbi, je zopet imel posvetovanje, toda predsednik sodišča, sodnik Thomas J. Brogan je rekel, da ni prišlo še do nikake odločitve. Na odločitev bo treba še nekaj tednov čakati.

V četrtek je minilo ravno eno leto, odkar je bil Hauptmann v New Yorku aretiran. Od tega časa je bil sojen, spoznan krivim in obsojen na smrt na električnem stolu, nakar je bil takoj vložen priziv, ki skuša doseči novo sodnijsko obravnavo.

"Odkar je bil Hauptmann pripeljan v ječo, živi samo v upanju, da mu bo dovoljena nova obravnavo," je rekel warden polkovnik Mark Kimberling, ki je bil dalje časa pri Hauptmannu v njegovi celici. Pozneje je Kimberling rekel: "Hauptmann mi je zatrjeval, da ni imel nikakega opravlja z odvedbo Lindberghovega sina. Odkar je v ječi, se je le malo izpremenil. Mogoče se je zdebelil ali pa shujšal za kakšna dva funta, izgleda pa ravno tako, kot prej. Telesno se normalno počuti. Dobro spi in je, mnogo kadi ter mnogo bere in piše."

